Nummer 4.2 - februari 2017

De Natuurkijker

Nieuwsblad van IVN en KNNV Amersfoort e.o.

ivn beleef de natuur!

KNNV vereniging voor veldbiologie

Van de redactie

Nog maar net was de vorige Natuurkijker verschenen, met daar in de voorspelling dat de koolmezen binnen afzienbare tijd hun fietspompjesmuziek de wereld in zouden slingeren, en daar had je ze. De meeste mensen zullen hen wel hebben gehoord. Ter ere van dit lentegeluid een fraaie koolmees op de voorpagina.

~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~

Minicursus korstmossen

De Natuuracademie verzorgt woensdagavond 15 en zaterdagmorgen 18 februari een minicursus korstmossen

Voor veel mensen is een korstmos een onbekend natuurverschijnsel. Dat komt doordat ze klein en vaak onopvallend zijn. Maar van dichtbij (liefst met vergrootglas), gaat er een wereld van bijzondere vormen en kleuren open.
Dertig jaar geleden waren de korstmossen bijna weg maar nu zijn ze weer helemaal terug. Ze groeien op bomen, muren, dakpannen en stoepen in de vorm van korsten, maar ook als blaadjes en struiken. Ze vallen vaak op door hun grijze, gele, groene en zelfs bijna rode en blauwe kleuren.
Korstmossen zijn een samenwerkingsvorm tussen een schimmel en een alge. Bij schimmels denk je aan paddenstoelen. Dat korstmossen ook schimmels bevatten is vaak te zien aan de kleine paddenstoeltjes die er soms op zitten.

Docenten: Leo Spier en Arie van den Bremer

De cursus bestaat uit theorie en een excursie. De theorie is op woensdagavond 15 februari van 19.30 tot 21.30 uur in het gebouw van De groene Belevenis, Hamersveldseweg 107 in Leusden. De excursie is op zaterdag 18 februari van 10.00 tot 12.00 uur. De locatie wordt op woensdagavond bekend gemaakt.

Gebogen rendiermos

Je kunt je opgeven per e-mail: cnme@amersfoort.nl. De kosten bedragen € 15,-, inclusief koffie, thee en een handout. Leden KNNV en IVN Afdeling Amersfoort krijgen € 5,- korting.

De Natuuracademie is een samenwerking van CNME Landgoed Schothorst en de regionale afdelingen van KNNV en IVN in Amersfoort en omgeving.

~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~

Vogelen in de Biesbosch op zaterdag 11 februari

door Henk Bokkers

Zaterdag 11 februari houden we een excursie naar de Biesbosch. Tegen de Biesbosch, in de omgeving van Werkendam zijn prachtige plas-dras gebieden aangelegd. Daar vandaan trekken we door naar het vernieuwde Biesbosch museum.
Met wat geluk kunnen we er de Zeearend spotten. Mogelijk ook meerdere soorten roofvogels en in
ieder geval vele soorten watervogels,
We vertrekken om 9 uur vanaf de carpoolplaats Leusden. De reiskosten zijn benzinekosten die onderling verrekend worden.
Mensen die op eigen gelegenheid willen gaan kunnen aansluiten op de Bandijk, Werkhoven.
De opzet is om tussen 2 en 3 uur weer thuis te zijn.
Opgeven kan bij mij via e-mail: hbokkers@ziggo.nl of op telefoonnummer 06 - 54 622 698, liefst voor 10 februari, om te zien hoeveel auto's we nodig hebben.

Viervlekkapoentje

Duizend soortenlezing

Resultaten van de 1000-soorten-telling in Amersfoort

Natuurlezing van Roy Kleukers

Wat heeft de 1000-soortentelling van 2016 opgeleverd? Van 1 januari 2016 tot 31 december 2016 hebben vrijwilligers en specialisten zo veel mogelijk soorten op Amersfoorts grondgebied geturfd.

Zij keken naar planten en vogels, maar ook naar allerlei insecten, vissen en paddenstoelen.
Tijdens de natuurlezing van 7 februari presenteert Roy Kleukers van EIS Nederland de belangrijkste resultaten. Hij zet interessante vondsten op een rij, zoals het viervlekkapoentje, heideblaaskaakje, hopprachtmot, klimaugurk en pruikzwam

De lezing begint om 20.00 uur in Het Groene Huis - Schothorsterlaan 21, 3822 NA Amersfoort. De toegang is gratis (max. 80 bezoekers). Reserveren niet nodig, maar kom op tijd.

Het totaal aantal soorten is nog niet precies bekend, maar waarschijnlijk halen we de magische grens van drieduizend soorten, het aantal dat wethouder Tigelaar voorspelde tijdens de opening van het Groene Huis in april 2016.

Roy Kleukers vertelt hoe een 1000-soortentelling bijdraagt aan onze kennis over biodiversiteit en daarna buigen we ons over de vraag hoe we in Amersfoort verder gaan met het inventariseren van de flora en de fauna.

De organisatie is in handen van de Werkgroep Natuurlezingen Amersfoort (WNA), een samenwerkingsverband van KNNV, IVN, Vogelwacht Utrecht en Gemeente Amersfoort.

Vogeltelling door de jeugdwerkgroep

door Paul Liklikuwata

Het erf van Het Huis van Bartels, een grote, ecologisch gevarieerde tuin in de wijk Liendert, was op 28 januari het decor voor de Nationale Tuinvogeltelling waar de Amersfoortse IVN-jeugdgroep aan mee deed.

Zo'n twintig kinderen kwamen deze koude ochtend met dikke jassen, sjaals en mutsen binnen en verzamelden zich in de tuinkas. Daar kregen ze van de begeleiders eerst informatie en instructies over het tellen van vogels. Iedereen kreeg een mooi telformulier met plaatjes van de meest voorkomende tuinvogels er op.

Maar eerst konden ze zelf iets maken om thuis de vogels te helpen de winter goed door te komen, zoals sparrenappels insmeren met pindakaas en vogelzaad, en appeltjes op bamboestokken prikken.

Daarna gingen de kinderen in groepjes met een jeugdbegeleider de tuin in om een half uur vogels te tellen. De resultaten werden verzameld en zouden later naar de Vogelbescherming worden opgestuurd.

Ter afsluiting deden de kinderen mee aan een door Het Huis van Bartels uitgezette sporen-speurtocht langs het educatieve struinpad. Door de sporen te kennen en te herkennen konden ze een woordpuzzel oplossen, en daarmee een natuurschatje - een mooie schelp - verdienen.

Het vogellijstje: Ekster 3, Zwarte kraai 5, Koolmees 3, Zilvermeeuw 3, Huismus 8, Kauw 8, Heggenmus 1, Merel 3, Grote bonte specht 1, Houtduif 4, Roodborst 1, Turkse tortel 3.

Vogels uit het hoge noorden

door Henk Bokkers

Het leek of het zo moest zijn. Voor de eerste keer sinds tijden houden we een excursie op een zondag, 8 januari. De zaterdag ervoor was het glad en hadden we de excursie moeten annuleren. Nu was het wel glibberig, maar iedereen was voorzien van goede schoenen. We konden op pad met vier personen.

Direct werden we al welkom geheten door een Glanskop. Iets verder het geluid van Boomkruiper en Boomklever. Al snel vlogen laag over de grond enkele Roodborsten en Merels. Je merkte dat de Roodborsten uit het noorden komen want ze waren echt niet bang voor ons.
Aan de achterkant van het kerkhof van de Dodeweg vlogen drie Kruisbekken over. In de bomen de nodige Koolmezen en Pimpelmezen. Ook ontwaarden we ineens een grote groep Sijsjes.

Bijna vanzelf sprekend zijn de Goudhaantjes hier die in de gebieden met dennenbomen. Een paar Zwarte Kraaien zat in de struiken van het Hazenwater. Doorlopen naar het Vogelwater leverde een roffelende Bonte Specht en een Gaai op.

Een stukje verder hoorden we duidelijk de Kuifmees. Kuifmezen en Bonte spechten waren verderop volop aanwezig. Ook liet de Zwarte mees zich horen. In de verte schreeuwde nog een Ekster.
De vondst van de dag was de Kleine Bonte Specht. Wanneer kunnen we de Middelste bonte specht hier verwelkomen?
Op het fietspad een behoorlijke groep Vinken, ongeveer 25 stuks, met er tussen enkele Kepen.
Hoog in de lucht was nog wat trek van Ganzen te zien. Terug bij het startpunt bleek de groep Sijsjes zich ook daar naar toe te hebben verplaatst en deden ze ons luid kwetteren uitgeleide.
Zo zie je dat ook een wandeling in de buurt interessante dingen op kan leveren.

Vogelboottocht over het IJsselmeer

De stichting Fogol verzorgt op 11 maart een boottocht over het IJsselmeer. De landelijke KNNV werkt hier aan mee. Henk Bokkers wil voor de afdelingen Amersfoort de tocht en de reis v.v. coördineren.

De boottocht gaat met het m.s. Friesland, de voormalige veerboot naar Terschelling, vanuit Enkhuizen het IJsselmeer op. We gaan op zoek naar de duizenden Toppereenden die daar in de winter verblijven, en varen langs het vogeleiland De Kreupel. Een hotspot voor watervogels.

Tijdens de boottocht zijn er lezingen.

De boottocht duurt van 10.30 tot 15.30 uur en komt in de plaats van de maandelijkse excursie. Nadere informatie is te zien op de webpagina van Fogol.

Om samen te kunnen reizen verzoekt Henk iedereen die mee wil zich snel in te schrijven, en wel uiterlijk 5 februari.

Vertrek om 9.00 uur vanaf de carpoolplaats Leusden.

Opgave is pas definitief als het bedrag van 23 euro is overgemaakt op banknummer

NL 51 RABO 0335955436 t.n.v. H.Bokkers o.v.v. excursie IJsselmeer.

Bericht van de KNNV-penningmeester

Alleen voor KNNV-leden !!!

Beste KNNV-lid,

U staat in onze administratie ingeschreven als lid van onze vereniging. Uw lidmaatschap en daarmee uw steun aan onze vereniging waarderen wij zeer.
Voor het jaar 2017 verzoeken wij u om de contributie van uw lidmaatschap, zijnde € 28,- voor een gewoon lid, over te maken naar rekening NL05 INGB 0000 6462 41 t.n.v. KNNV Amersfoort e.o.

Wilt u bij betaling uw naam vermelden en aangeven dat het om contributie 2017 gaat ?
Wij stellen het op prijs als u het bedrag wilt overmaken binnen 4 weken na de datum van deze e-mail/brief, waarvoor bij voorbaat onze dank.
Het kan zijn dat u uw contributie over 2017 inmiddels al betaald heeft. In dat geval geldt dit bericht natuurlijk niet voor u.

Met vriendelijke groeten,
Casper Bottemanne, penningmeester

IVN-weekeinde Drenthe

Ter herinnering: op 12, 13 en 14 mei heeft het jaarlijkse IVN-weekeinde plaats. Dit keer in

Anderen, in boerderij Het Stroomdal, zie http://www.boerderijhetstroomdal.nl. Het is ook mogelijk twee dagen te komen. Het kost 125 euro per persoon. Met twaalf mensen kunnen we een spreker en een gids bekostigen. Met vijftien personen kunnen we fietsen huren. Daar mikken we op. De boerderij is groot genoeg voor twintig mensen.

Dus geef je maar op, via de mail: anneke.abma@kpnmail.nl

Het IVN

Het IVN, Instituut voor natuur- en milieu-educatie en duurzaamheid, is een vereniging van vrijwilligers en beroepskrachten die streeft naar meer (kennis over) natuur en een betere kwaliteit van het milieu.

Verspreid over Nederland heeft het IVN zo'n 170 plaatselijke afdelingen en een aantal regionale consulentschappen. Meer dan 17.000 leden zetten zich actief in voor de natuur en het milieu door middel van allerlei voorlichtende en educatieve activiteiten.
Minimum bedragen contributie: actief lid € 20,-, gezinslid € 5,-, donateur € 10,- en jeugdlid € 10,-.

Uitgaven: vier maal per jaar het landelijke blad Mens en natuur. Plus vier maal per jaar de lokale uitgave De Natuurkijker. Plus digitale nieuwsbrieven, ook onder de naam De Natuurkijker.

Voorzitter Ruud van Nus Tel. 033 - 462 30 11
E-mail ruudvannus@live.nl

Meer informatie: www.ivnamersfoort.nl

De KNNV

De Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging (KNNV) is een vereniging voor veldbiologie en houdt zich actief bezig met natuurbeleving, natuurstudie en natuurbescherming. Jong en oud kunnen er terecht. Onder de leden zowel vakmensen als liefhebbers die meer willen weten.

De KNNV verzorgt excursies, kampen, reizen, lezingen en inventariseert natuurgebieden. Leden ontvangen vier keer per jaar het blad Natura, met informatieve artikelen over natuur, natuurbescherming, boekbesprekingen en nieuws uit de vereniging. KNNV- leden krijgen kortingen op boeken uit de eigen KNNV-Uitgeverij.
Het lidmaatschap van de vereniging kost 28 euro per jaar voor leden en 14 euro voor huisgenootleden. Donateurs betalen minimaal 10 euro per jaar.

Uitgaven: vier maal per jaar het landelijke blad Natura. Plus vier maal per jaar de lokale uitgave De Natuurkijker. Plus digitale nieuwsbrieven, ook onder de naam De Natuurkijker.

Voorzitter: Joop de Wilde Tel. 033 494 21 26 . E-mail: jdewilde@euronet.nl
Meer informatie: www5.knnv.nl/amersfoort.

Het IVN en de KNNV samen hebben werkgroepen op de gebieden van vogels, planteninventarisatie, natuurwandelingen, lezingen, vleermuizen, cursussen, duurzaamheid, kinderen, ruimtelijke ordening, fotografie, bomen knotten en werken in de natuur.

Colofon

DeNatuurkijker is het gecombineerde blad van de KNNV en het IVN Amersfoort en omstreken.
Het blad verschijnt op papier en digitaal op 1 maart, 1 juni, 1 september en 1 december, plus tussendoor wanneer er iets is te melden, maar dan alleen digitaal.

Redactie: Kees Quaadgras
E-postadres: redactie.natuurkijker@gmail. com